

Острів добра для «нічийних» тварин

Ще рік тому харківська громадськість активно обговорювала проблеми безпритульних тварин. Річ у тім, що якимось непомітно їхня кількість істотно збільшилася. Вночі вони бігали зграями, влаштовуючи «концерти», будили всіх навколо. Як раптом сталося те, що сталося: собаки почали нападати на людей. Стало боязно ходити дворами, а ввечері навіть вулицями. Несистемний відлов бездомних собак комунальними службами мав швидше негативний ефект. Захисники тварин заговорили про негуманне поводження з бідними собачками й котиками. А в дискусіях дедалі частіше лунало, наче рятувальний круг, слово «стерилізація». Але де взяти кошти? Наближалось Євро-2012. Не вистачало тільки, щоб і бездомні собаки взяли участь у зустрічі іноземців...

Міська рада виділила кошти для будівництва комунального підприємства «Центр поводження з тваринами», і напередодні чемпіонату заклад урочисто відкрили.

— Цей центр — яскравий приклад державного партнерства з органами місцевого самоврядування. Було прийнято постанову Кабінету Міністрів стосовно того, щоб дати можливість місцевому самоврядуванню вкладати гроші екологічного фонду в такі проекти, як захист тварин. Результат не змусив себе довго чекати. Ми бачимо чудовий центр, який дає змогу всім скептикам зрозуміти, наскільки дії влади гуманні. Харківська область є прикладом для всіх інших областей України в тому, як треба розпоряджатися коштами, що надходять в екологічні фонди, — наголосив під час відкриття центру міністр екології та природних ресурсів Едуард Ставицький.

Голова Харківської облдержадміністрації Михайло Добкін закликав тоді громадські організації та ЗМІ організувати акцію на підтримку центру, яка сприяла б зміцненню міжнародного іміджу України.

Центр спорудили менш ніж за рік. Його територія — 1,7 га. Будівництво коштувало 15 млн. гривень. Із них 4,75 млн. виділено з міського бюджету, 3,5 — із Фонду охорони навколишнього природного середовища міста Харкова, 6,7 — із обласного Фонду охорони навколишнього природного середовища.

У головному корпусі центру розташувалися: ветеринарна клініка з двома відділеннями і стаціонаром для безпритульних тварин, а також тварин, що належать харків'янам; кімнати обслуговуючого та адміністративного персоналу; притулок для кішок на 50 місць; службові та підсобні приміщення. Притулок для собак, де є круглий павільйон і майданчики.

Раніше безпритульних собак тримали у збірному вольєрі із 30 секцій, розрахованому на одночасне утримання 100 тварин. А в нових вольєрах карантинного майданчика протягом семи днів можуть перебувати 500 собак. Після карантину перспективних тварин переводять до притулку.

Окрім відлову братів наших менших, центр надає й інші послуги: приймає в городяні «відмовних» домашніх тварин з їхнім потомством, а також конфіскованих за рішенням суду, підшукує їм господарів, проводить вакцинацію тощо.

Харківський центр утримання бездомних тварин може бути стандартом для будівництва таких закладів по всій країні.

За словами його директора Юлії Шаповалової, фахівці комунального підприємства працюють нині, суворо дотримуючись рекомендацій провідних зоозахисних організацій світу. Водночас державні контрольні органи — ветеринарна та санітарно-епідеміологічна служби — засвідчують, що метод, який застосовується в Харкові (відлов і розміщення тварин на карантинному майданчику з переведенням

до притулку всіх, хто має шанс знайти нових власників), є ефективним. Таких собак лікують, стерилізують, вакцинують і годують. Щомісяця для близько 60 собак і 30 кішок знаходяться господарі. Евтаназію доводиться застосовувати лише до агресивних, старих і тяжкохворих тварин. Їх безболісно присипляють за допомогою сертифікованих препаратів. І це також світова практика.

До харківського центру часто приїжджають іноземні делегації. А фахівці з інших міст України вчаться тут, як налагодити в себе таку систему регулювання чисельності безпритульних тварин. Уже за місяць після початку роботи центру в Харкові відбувся з'їзд учасників Міжнародного громадського зоозахисного руху «П'ять свобод». У його роботі брали участь гості з Росії, України та Франції. Експерти відвідали притулок і підтвердили, що «заклад може бути прикладом для багатьох міст».

Спецавтомобілі центру для відлову тварин обладнані вентиляцією. Вони мають чотири секції з пересувними піддонами та стоками для відводу води або дезінфекційних засобів. Дві верхні секції призначені для перевезення невеликих тварин, нижні — для великих. Окрім крісла для водія, є п'ять місць для супроводу — інспекторів або ветеринарів.

У березні міський притулок для тварин відвідала делегація з Нікополя. Гості повідомили, що в них теж планують побудувати аналогічний притулок, а до Харкова вони приїхали по досвід. Як зазначив директор одного з комунальних підприємств Нікополя Олег Омелянчук, ділянку землі під спорудження притулку вже виділили: її площа близько 5 га. Будуватимуть за рахунок місцевого бюджету.

У харківському притулку перебувають близько 70 кішок і 250 собак. Наприкінці березня 50 кішок і 100 собак підготували для передачі новим господарям. Решта тварин — на карантині.

За словами Юлії Шаповалової, до грудня 2012 року тварин забирали частіше. Але працівники притулку сподіваються, що навесні кількість братів наших менших, які знайдуть свій дім, знову збільшиться.

Однак найголовніше, мабуть, те, що в Харкові про випадки нападу тварин на людей вже й забули, а «нічийних» собак та кішок, які тиняються містом, значно поменшало.

